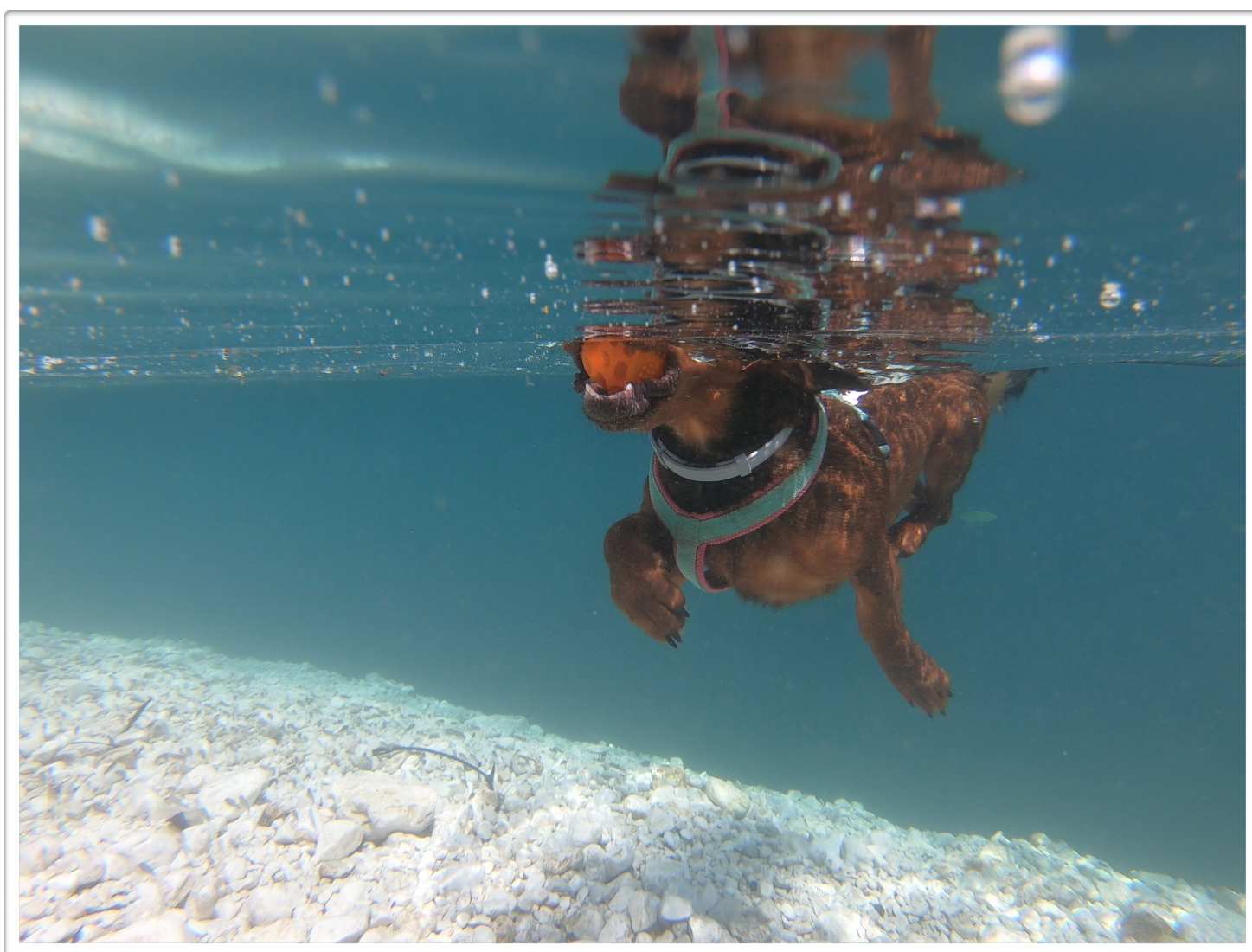

Alenka Sunčič Jenko

Pasja šola Razumeti psa

Varno poletje

... mini napotki za skrbnike psov

Brežice, junij 2024

Varno poletje	1
Uvod	3
Nasvet 1 Veterinar v kraju dopustovanja	4
Nasvet 2 Vročinski udar	5
Nasvet 3 Dlaka in anatomija psa	7
Nasvet 4 Kuža na plaži	8
Nasvet 5 Žuželke	11
Nasvet 6 Kače in močeradi	13
Nasvet 7 Torbica za prvo pomoč	14
Nasvet 8 Zoprnijska visokih trav in grmovja	15
Nasvet 9 Primernost vode	16
Nasvet 10 Blazinice psa	17
Nasvet 11 Nevihte	18
Nasvet 12 Pasji prepiri	19
Zaključek	20

Uvod

So kovčki pripravljani? Si v nizkem štartu pred odhodom na počitnice? Boš poletje užil kar doma? Morda nekje v visokogorju, hribovju, ob reki ali jezeru? Na potepu po še neraziskanih širjavah?

Če katerikoli izmed načrtov ali pa zgolj bivanje na domačem dvorišču in okolju vključuje psa (in mi, ki živimo s kužki skorajda ne moremo mimo pasje družbe) potem zapišem **kratke namige za varnejše poletje**. Poletje ponuja obilico užitkov in hkrati skriva kar nekaj možnih neprijetnosti in potencialnih izzivov.

Preden se posvetiva nasvetom še namig. Štiritačniki so običajno navdušeni 'počitnikarji' in raziskovalci. Uživajo v dejstvu, da dopustniško obdobje omogoča nekaj več skrbniškega časa in pozornosti.

Strinjam se, da so počitnice s kužkom čudovito doživetje za oba. Hkrati ne morem mimo nasveta, da presodi, ali je izbrana destinacija počitnic za kužka primerna in mu lahko nudi prijetno, varno bivanje stran od doma.

Če ugotoviš, da je za kužata domače okolje primernejše, potem odločitev, da kuža ostane doma, ne sodi v kategorijo 'slabega skrbništva'. Na tebi je, da izbereš ustrežno obliko varstva in tako kužku zagotoviš 'počitnice' (nove dogodivščine) doma. Sebe pa nekoliko razbremeniš nenehne skrbi za dobrobit kosmatinca.

Nekateri kužki bi raje izbrali znan domači okoliš kakor gnečo, vročino počitniških lokacij. Kadar kužku dopustniško okolje ne ustreza, to nelagodje gotovo pokaže z vedenjskimi odzivi na situacije. Pomeni, da boš naslednjič premislil o smiselnosti skupnega dopustovanja.

POZOR: poletje je čas, ki je precej naporen za mladičke, bolne in starejše pse, tiste s presežkom kilogramov in pasme psov, ki imajo krajše gobčke (brahicefalične pasme psov ... mops, pekinčan, bokser ...)!

Nasvet 1 Veterinar v kraju dopustovanja

Preden se odpraviš na pot svetujem, da preveriš kje v kraju dopustovanja je najbližja veterinarska ambulanta in kakšen je delovni čas.

Da boš čisto gotov jih še pokliči in se pozanimaj, ali in kako so dosegljivi v času poletja in ali imajo na voljo veterinarsko lekarno in dežurnega veterinarja.

Shrani si telefonsko številko (tudi tisto dežurnega veterinarja).

O možnostih dostopa do veterinarja se še posebej natančno podučite tisti, ki letujete na otokih, ki so dostopni zgolj z javnim prevozom (trajektom).

Razumeti psa
InterAktivna Spletna Izobrazba Psa

Nasvet 2 Vročinski udar

Besedna zveza '**pasja vročina**' se ni pojavila kar tako - zaman. Ne! Poletje pogosto pokaže zobe z neznosno visokimi temperaturami, vlažnostjo, nevihtami, vrtinčenjem vetra, valovanjem morja.

Visoka temperatura in z vlago nasičeno ozračje sta vedno nevarni kombinaciji za pojav toplotnega udara (pregretje psa). Če tema dvema elementoma dodamo še povečano pasjo telesno (in mentalno) aktivnost, omejevanje psa na prostor izpostavljen vročini (na primer parkirano, nezračeno vozilo, veriga, privez itn.) in ekstremna telesna aktivnost (tek ob kolesu, cani-cross in podobno) so zadovoljeni domala vsi pogoji za nevšečnost imenovano toplotni udar.

Pozor: zmotno je mišljanje, da do pregretja pasjega telesa pride zgolj v zaprtem, nezračenem prostoru kot je vozilo ... do toplotnega udara lahko pride tudi kadar je pes v gibanju (na čisto običjanem sprehodu ali med opravljanjem dela) in kadar je omejen in nima možnosti umika v hladnejši prostor/položaj (zunaji boksi t. i. 'pesjaki').

Ob nevarnost 'toplotnega udara' trčimo v trenutku, ko pasje telo doseže kritično točko: **nezmožnost samoregulacije telesne temperature.** Pojav nezmožnosti samoregulacije telesne temperature je (življenjsko) nevaren, kadar ga ne opaziš pravočasno in psu ne nudiš ustrezne in urne prve pomoči.

Prva pomoč (PP) pri pojavu toplotnega udara:

- *psa najprej umakneš v senco,*
- *hladiš trebušni del telesa, tačke in sluznico gobčka,*
- *POZOR: psa ne 'potopiš' v hladno vodo, saj bi bilo tovrstno dejanje precejšen šok za pasji organizem (in bi nakopalo dodatne težave),*
- *ohlajanje naj poteka počasi, postopoma,*
- *ko se zadeva umiri (znižanje telesne temperature psa) psa pelješ na preventivni pregled k veterinarju! POZOR: toplotni udar (pregretje) lahko pusti na telesu psu trajne posledice!*

In kako opaziš, da se kuža bliža pregretju?

Očitni signali, da se kuža bliža pregretju so:

- sunkovitost dihanja (, ki presega navadno hahljanje),
- neravnovesje v hoji (opletajoča hoja kadar je pes aktiven),
- izgubljanje ravnotežja (pes kar pada na tla),
- živo rdeče sluznice.

Toplotni udar je za starejše pse, mladičke (mladiček težje regulira telesno temperaturo) in kužke s kratkimi gobčki (bokserji, mopsi, francoski/angleški buldogi ...) še večja grožnja, zato potrebujejo posebno skrbnost v času visokih temperatur in zračne vlažnosti.

Poskrbeti za preventivo je najboljša izbira, da se toplotnemu udaru pri psu izogneš.

Telesne in mentalne aktivnosti se lotiš zgodaj zjutraj. Pogojno se z aktivnostjo ukvarjaš izjemno pozno zvečer. Pogojno zato, ker je v večernih urah akumulirana vročina in vlaga celotnega dne, zato kljub temu, da ni direktne sončne pripeke odsvetujem nekakšne intenzivnejše športne in/ali mentalne aktivnosti.

Razumeti psa
InterAktivna Spletna Izobrazba Psa

Nasvet 3 Dlaka in anatomija psa

Nadaljujva. **Zapomni si velja, da kratkodlaki psi načeloma slabše prenašajo visoke** (in nizke) **temperature**, saj nimajo kužuha (podlanke), ki bi jim omogočal zaščito bodisi pred vročino ali hladom.

Sama barva dlake pri 'zaščiti' psa pred vročino (soncem) nima tolikšne vloge.

Nekateri psi (predvsem tisti s svetlo dlako) in skrajšano (postrženo) dlako potrebujejo zaščito kože s kremami z zaščitinimi faktorji. Ravno zato svetujem, da kužka z dolgo dlako postržeš le toliko, kot je nujno potrebno, da ohraniš zaščito (izolacijo), ki jo daje pasji kožuh.

Pomeni, da si pri kratkodlakah kužkih v poletnih mesecih izjemno previden.

Pri anatomiji ponovno omenim kužke s krajšim gobčkom (brahicefalične pasme psov), ki se v toplejših in vročih dneh težje ohlajajo.

Posebno pozornost nameniš psom s težjo telesno zgradbo (nemške doge, mastifi, nemški kratkodlaki ptičarji, dobermani, rotvajlerji ...). Le-ti se hitreje ogrejejo, težje ohlajajo, sploh če so hkrati še kadar so osebno temperamentni.

Nenazadnje opazuj! Nekateri kužki pač težje prenašajo visoke temperature brez nekega 'zunanjega' razloga. Podobno kakor ljudje. Posameznikom vročina paše, drugi je ne marajo in pred njo bežijo. Psu ponudi tisto, kar je za njegovo zdravje najbolj optimalno.

Nasvet 4 Kuža na plaži

Če sem čisto iskrena sem zagovornica tega, da kuža ne preživlja čas na plaži, če to res ni nujno potrebno.

Primeri, ko kužka moraš peljati s sabo na plažo. (1) Pes je nemiren kadar ostane sam v tujem okolju. (2) Pes ni vajen bivanja v pasjem boksu (pasji spalnici) in je možno, da bi uničil inventar v počitniški nastanitvi. (3) Na počitnicah smo v času, ko temperature niso noro visoke (pomlad, jesen). (4) Pes je strasten plavalec in mu voda ne povzroča dodatnih preglavic glede prebave, kože in dlake. (5) Taboriš (ali bivaš v avtodomu) in psa ne smeš puščati samega v šotoru/avtodomu, saj je to res nevarno.

Nanizala sem nekaj najpogostejših razlogov pri katerih si kužka skoraj prisiljen peljati na plažo. Gotovo se najde še kakšen dodaten.

Na plaži mora biti poskrbljeno za dovolj pitne vode, pasjo skledo, senco (drevo, skala, senčnik itn.) v kateri kuža počiva. Ne svetujem kakšnega silnega hranjenja. Pazljivo tudi pri gibanju 'po divjih plažah' s skalami. Le-te so navadno precej ostre, zato hitro poškodujejo pasje blazine, kuža lahko zdrsne, pade v globino.

Pozoren si tudi na situacijo, ko je kuža moker in se morebiti znajde na močnem soncu (, ker nisi poskrbel za dovolj senčnega prostora). Namreč, takrat s pasjega mokrega kožuha in telesa intenzivno izhlapeva voda, kar lahko vodi do **dehidracije**.

Pomni: Pozor na plaži! Če želiš psa ohladiti boš učinkovit tako, da ga še mokrega zaviješ v mokro brisačo in/ali da mu omogočiš počitek v senci.

Namig: Številni skrbniki psu vročino poletnih dni lajšajo s pomočjo **hladilnih plaščkov, ovratnic, ležišč**. Pri nakupu se natančno informiraj o učinkovitosti njihove rabe in presodi ali je to kos opreme, ki vama bo s psom omogočal dodatno udobje in varnost.

Pozor: Klimatizirani prostor (vozila) so dobrodošli. Temperaturna razlika med notranjim prostorom in zunanjim okoljem naj ne bo prevelika (v izogib možnosti temperaturnega šoka). Prav tako preprečimo ležanje psa tik pod ventilacijo hlajenja.

Na plaži si prav tako pozoren na vljudnost do ostalih kopalcev (četudi si na 'pasji plaži') in drugih kužkov (enako kot si to v vsakdanjem življenju). S kužkom lahko plavata tudi na sledni vrvi (, da kuža ne bi reševal kakšnih kopalcev). Če se kuža odloči 'reševati' tebe mu postavi mejo, saj te lahko izjemno hitro in močno popraska.

Po prihodu iz vode se zavedaj, da se mora kuža otresti (nekateri se z veseljem tudi valjajo kot bi si želeli obrisati moker kožuh), zato pridi na obalo tam kjer ni ravno množice ljudi (ali celo otrok).

Nekateri psi so zagriženi plavalci, drugi pa nad vodo niso toliko navdušeni (nekateri raje plavajo v mirnih, sladkih vodah kot so jezera, drugi pa tudi v morski vodi).

Plavanje je za psa naporno opravilo, zato ne preizkušaj pasje plavalne kondicije.

Namig: Nekateri skrbniki se odločijo za **uporabo pasjega plavalnega jopiča**. Če se zanj odločiš poskrbi, da kupiš takšnega, ki je primerne velikosti za psa in ga pri plavanju ne ovira.

Opozorilo: *Psa (sploh mladiča) nikoli ne siliš v vodo. Pes nagonsko čuti kdaj je dovolj samozavesten, da zaplava. Če kuža plavanje odklanja (kljub temu, da si ga poskušal 'prepričati', da je plavanje odlična dejavnost s pomočjo nagona pripadnosti krdelu, hrano, igračo) je to najbolje sprejeti.*

Namig: Samo zato, ker je kuža labradorski prinašalec in so ti po opisu pasme odlični plavalci še ne pomeni, da se ta opis dotakne vsakega predstavnika pasme. Živijo tudi labradorci, ki jim plavanje ni žur. In enako velja za na primer huskyje, ki ne veljajo za 'ena a' plavalce, pa se med njimi najde tudi tak, ki v plavanju nadvse uživa. Psi imajo lastne osebnosti. Nekaterim pasjim sporočilom je bistroumno prisluhniti.

Zanimivost: pojav sindroma 'zlomljenega repa'. Rep psa se pri plavanju uporablja drugače kakor na kopnem. Dejavne so druge mišice, tiste, ki jih rep na kopnem ne uporablja, zato se ob plavanju lahko vnamejo in bolijo. Kuža repa nekaj časa ne more 'uporabljati'. Rep 'žalostno' visi. Sindrom 'zlomljenega repa' mine sam od sebe.

Slanost morja in prebavne težave pri številnih kužkih hodijo z roko v roki. Psu v morsko vodo ne meči predmetov, saj se tako zaužitju vode ne bo moč izogniti.

Prvo srečanje z morsko vodo večina psov preizkusi tudi z jezikom (pri tem ne delaj panike kljub temu, da tvegaš mehkejšo blato psa) in večina se odloči, da se tega ne bo šla in vse mine brez prevelikih želodčnih neprijetnosti. Če se driska pojavi naj bo kuža tisti dan brez hrane (seveda mora imeti dovolj vode, pije naj večkrat po malem), naslednji dan postopoma uvajaj manjše količine hrane (dodajaj lahko tudi probiotik, kakšno obliko vlaknin: indijski tropotec, sluz lanenih semen, korenčkov granulat) in spremljaj dogajanje.

Nekatere pse (redke izjeme) pa pri zaužitju morske vode tudi slanost ne ustavi. Pri teh posameznikih moraš poskrbeti, da pes upošteva prepoved.

Obmorski svet skriva še kakšne dodatne zdravstvene nevšečnosti za psa ... kače, pajki, mravlje, škorpioni, kobilice ... navadno ti insekti pustijo na koži psa znake 'alergij' v podobi majhnih rdečih pikic ... svetujem, da 'izpuščaje' (ugrize, pike) opazuješ (ali se širijo, psa motijo, ga srbijo in podobno) ... po piku lahko uporabiš naravno pomoč (mazila, Bachove cvetne esence, če 'sumiš' na alergijo) ... kadar pa v nekaj dneh ne pride do izboljšanja ali se situacija na koži celo slabša in se pes celo ne počuti najbolje (temperatura, bruhanje, neješčost, 'žalost' itn.), obišči veterinarja ... nekaj več napotkov pa v nadaljevanju ...

Nasvet 5 Žuželke

Posebno pozornost je nujno posvetiti nadlogi v obliki bolh, klopov (, ki so prenašalci številnih bolezni), komarjev (nevarnost srčne gliste) in peščenih muh (bolezen: lišmanioza).

Najprej se ustaviva pri **klopih**. Četudi je kuža zaščiten ga redno pregleduj (najbolje po sprehodu v naravnem okolju), da klope pravočasno opaziš in odstraniš preden se prisesajo na kožo psa. S tem zmanjšaš možnost prenosa bolezni iz klopa na psa.

Odstranjevanje klopov naj poteka s pomočjo priložene pincete. Klopa nikoli ne maži z oljem, saj zaradi pomanjkanja zraka (dušenja) klop v krvni obtok psa spušča velike količine slin v kateri se lahko nahajajo tudi morebitni virusi.

Bzzz bzzz **komarji** niso samo neprijetni motilci počitka, temveč so prenašalci za našega psa izjemno nevarne bolezni - srčne gliste.

Preden se odpraviš na dopustovanje na slovensko obalo, Istro, Dalmacijo se pri veterinarju pozanimaj okoli primerne zaščite/preventive glede nevarnosti srčne gliste. Le-ta je na navedenih področjih stalnica in ni nič posebnega. Pozornost ni odveč, saj je srčna glista za psa tudi (življenjsko) nevarna.

Mnogi sprašujete katero obliko **zaščite** uporabiti ... ovratnico s kemičnimi spojinami (ali naravne: em ovratnice), pipeto (kožni nanos/ampulo), naravna sredstva, tabletki itn.

Nihče ne more zagotoviti neprebojne zaščite. Svetujem, da malce povprašaš ostale skrbnike in veterinarja, nato pa spremljaj kako učinkovita je izbira na kosmatincu.

Osebnopriporočam takšno zaščito, ki ima tudi repelentno delovanje (odganja žuželke), da do pika/ugriza sploh ne pride.

Pri izbiri zaščitenga sredstva posvetiš pozornost okolju v katerem bivaš (, če živiš na obrobju gozda mora biti zaščita proti klopom izjemno močna), dolžini pasje

dlake, odlakanosti (gostota dlake), barva dlake (klopi se raje spustijo na svetlejšo dlako), življenjskim navadam (plavanje, obiskovanje gora, hribovja itn.).

Brenčeči prebivalci zemlje: **čebele, čmrlji, ose, sršeni** načeloma niso življenjsko ogrožujoči ... psa mesto pika boli, skeli (zato si ga liže) ... področje vboda lahko speremo s hladno tekočo vodo, nato hladimo (kocke ledu, hladilni geli) ... želo čebele izpulimo, če je to izvedljivo, ni pa to dejanje življenjskega pomena ...

... nato pa kužka opazujemo ... kajti tisto, kar je za nekega psa nedolžna neprijetnost je lahko za nekoga drugega smrtno nevarna situacija, zaradi morebitne alergije na strup čebele, ose, sršena ... pri alergikih začne otekati predvsem predel glave, vratu (sapnika), kar lahko povzroči neprehodnost dihalnih poti in s tem zadušitev (*anafilaktičen šok*) ...

Pomoč veterinarja je nujna. Odločilne so minute. Nekateri veterinarji alergike opremijo z epi-peni (pomoč v primeru pika ose, čebele, sršena). V lekarnah so dosegljive tudi homeopatske granule Apis.

Nasvet: Že mladiča učiš, da brenčanje insektov ni nič zanimivega, ker je lov na nadlogo potencialno izjemno nevaren.

No tudi **muhe** niso tako nedolžna nadloga kot bi si laično mislili. Peščene muhe prenašajo lišmaniozo (zajedalec, ki je nevaren vretenčarjem ... psom in ljudem).

Bolezen se kaže v poškodbi kože in sluznic, povečanih bezgavkah, izgubi apetita, anemiji, šepanju, odpovedi ledvic.

Ne dovoli si, da ti omenjene zoprniije odvzamejo užitke gibanja na prostem. Poskrbi za preventivo. Zaupaj, da je učinkovita. In zadihaj s polnimi pljuči.

Nasvet 6 Kače in močeradi

Poleti so zelo pogosta srečanja s plazilci: **kačami**. Načeloma se obe živalski vrsti, pes in kača, druga drugi umakneta. Če do srečanja pride in se konča z ugrizom kače, (*nestrupena kača pusti na koži ugriz v obliki črke U, strupenjača pa dva zoba*) potem je najboljše 'zdravilo' spiranje rane z vodo in **preprečevanje oz. omejitev gibanja** (v primeru ugriza strupenjače psa nosiš, saj gibanje pospešuje krvni obtok in tako se strup hitreje širi po telesu in v organe) in obisk veterinarja (predlagam, da veterinarja predhodno obvestiš, da si na poti s psom, ki ga je ugriznila strupenjača ... razpoložljivost proti-strupov je vprašljiva, vendar veterinar lahko pasjemu organizmu nudi tudi drugačne vrste podporo). Veliko več že skorajda ne moreš storiti.

Pri nižjih temperaturah smo v gozdovih pogosto priča **močeradom** (črno - rumene živalice s počasnim premikanjem). Stik pasje sluznice s to žival'co je smrtno nevaren, zato si v času dežja in nižjih temperatur izjemno pozoren na pasje ovohavanje gozdnih površin in podrastja.

*Dragocena pomoč pri morebitnem stiku psa z močeradom so tablete **kalcija in spiranje sluznice z vodo.***

Svetujem, da jih v času deževja nosiš kar v žepu, kajti situacija z močeradom je resnično nevarna in možnost pozitivnega izida se šteje v sekundah. Psa pri *sumu* na stik z močeradom v naslednjih urah opazuješ. Če si bil *priča stika* psa z močeradom psa vedno pelješ k veterinarju.

Nasvet 7 Torbica za prvo pomoč

Preden odrineš na pot naj se v *priročni pasji apoteki* nahajajajo pomočniki pri pasjih prebavnih težavah (driska, bruhanje). Najpogostejši razlogi porušenega prebavnega trakta so sprememba okolja, čustveno neravnovesje (vznemirjenje) in zaužitje slane vode.

Pomočniki: aktivno oglje (veže strupene snovi) ali/in Enterozoo gel (sredstvo preprečuje toksične in alergijske reakcije, hkrati pa učinkovito ustavlja drisko).

Pomembni so tudi probiotiki, ki obnavljajo črevesno sluznico psa. In vlaknine (t. i. prebiotiki v obliki indijskega tropotca, namočenih mletih lanenih semen ali granulat korenčka).

Če ima kuža kakšno kronično bolezen s sabo vzameš zadostno količino zdravil.

Torbico prve pomoči opremi še s termometrom, pinceto za odstranjevanje klopov, navadno pinceto, Bepanthenom, gazo, povojem in cik-cak vato. *Pozor: rane, ureznine se pri psih ovijajo v treh slojih:* na oskrbljeno tj. očiščeno (spiranje z vodo), razkuženo (fiziološka raztopina) in osušeno rano položiš sterilno gazo, sledi vata in nato (samolepljiv) povoj ... vloga vate je preprečiti, da bi se rana premočno povila in ustavila pretok krvi v okončino), mikropor.

Opozorilo: Ranice spiraš z vodo (nikoli s pekočimi sredstvi). Kadar nisi prepričan o resnosti rane psa pelji k veterinarju.

Mini prva pomoč je izjemno uporabna tudi v domačem okolju.

Nasvet 8 Zoprniža visokih trav in grmovja

Poletni meseci skrivajo 'nevarnost' travnih bilk in pšeničnih klasov ... pokošeni travniki, pa tudi takšni z visoko travo so lahko psu 'nevarni', saj lahko v sluhovod zaidejo semena (pes otresa z glavo, se praska, uho postane rdeče, pojavi se vnetje) ali klasi ... nekatera žita (jaro žito) in trava t. i. 'lisičji rep' ima izjemno nevarne klase/semena, ki zaradi kaveljčkov potujejo samo naprej (po sluhovodu, nosni votlini, grlu, pod kožo itn.). Precej neprijetno, celo nevarno, saj kot tujek povzročajo zaplete v obliki vnetij, bulic, včasih so potrebne operativne odstranitve.

Strnišča pokošene trave ali pšenice so nevarna tudi zato, ker se znajo trave zapičiti med blazinice tačk in jih sploh ne opaziš dokler že niso resnično pripeljala do 'bulic' na koži in vnetij.

Razumeti psa
InterAktivna Spletna Izobrazba Psa

Nasvet 9 Primernost vode

Preden psu dovoliš namakanje v različnih tekočinah se prepričaj o njihovi primernosti in varnosti, da ne pride do kakšnih težav v obliki alergij, zastrupitev telesa (strupene alge), želodčnih težav.

Pogosto vprašanje: “Moram psa po kopanju v morju tuširati?” Morsko vodo s psa spereš kadar opaziš, da je slanost za njegov kožuh naporna (pes se praska in je nemiren). V primeru, da težav ni, potem slanost kužkom ne bo povzročila nevšečnosti.

Ni odveč kužata dodatno oprati pod tekočo vodo kadar se kopa v rekah, jezerih in potokih, saj je vedno več voda onesnaženih.

Razumeti psa
InterAktivna Spletna Izobrazba Psa

Nasvet 10 Blazinice psa

Pasje blazinice so njegova obutev. Ima zgolj ene, ki so močno izpostavljene zunanjim dejavnikom (zimskemu mrazu, ledu, snegu, soli in poletni vročini, kamenju).

Pozoren bodi koliko obremenitve zahtevaš od *pasjih blazinic*. Blazinicam privošči negovalne masaže z naravnimi pripravki za blazinice.

Za blazinice je izjemno naporen razgret beton, pesek (predvsem rezan in takšen, ki ga srečaš v visokogorju) asfalt, skalovje v visokogorju in na obali. Posebna skrb za ta del pasjega telesa zato ne bo odveč.

Osebno imam kužata z izjemno izpostavljenimi blazinicami, ki se nenavadno hitro poškodujejo, kar kužatu povzroča nelagodje in šepanje. Letošnjo (2024) pomlad najine odhode na sprehod zaznamuje redna preventiva: 'zaščita blazinic'. Že po tednu dni redne zaščite sem opazila, da kuža ne šepa in da je njegov korak sproščen.

Pozor: pri negi tačk ne pozabi na reden nadzor *dolžine krempljev*. Če je potrebno kremplje pristriži s posebnimi kleščami ali kužka pelji k pasjemu negovalcu, ki to stori namesto tebe.

Razumeti psa
InterAktivna Spletna Izobrazba Psa

Nasvet 11 Nevihte

Skorajda nemože si je zamisliti poletje brez **neviht!**

Nevihte navadno spremlja vizualna (bliskanje s svetlobo), slišna (vetrovi, močni nalivi) in zvočna spremljava (ropotanje oken, vrat, šelestenje drevja, morebitno lomljenje vej, ropot po strehi, grmenje, bobnenje), kar je za številne pse neprijetna izkušnja, ki se je nekateri prestrašijo.

Psi, ki jim je nevihta neprijetna napovejo njeno približevanje še preden se na nebu pojavijo prvi znanilci. Psi namreč čutijo *spremembo atmosfere*. In ravno to izjemno čutenje energij je 'krivec', da je psu težko prenesti sporočilo (izkušnjo), da se nevihte ni bati. Psa učiti 'ravnodušnega sprejemanja' nevihtnih situacij je precej zahtevno opravilo.

Mini napotek za obdobje neviht.

- Poskrbi, da bo imel pes možnost umika na varno.
- Če kuža pokaže potrebo po stiku s tabo mu nudiš zdravo (beri: stabilno) dozo pozornosti.
- **Pozornost mora psa podpreti, mu dati moč in zaupanje.**
- Nikakor ne pokaj po šivih takrat, ko te pes potrebuje notranje močnega in stabilnega. Jokavost in nemoč skrbnika nista na mestu!

Za dodatne informacije pravilnega pristopa ob 'strašljivih situacijah' poslušaj prispevka [Čustvene težave psa](#) in [Ne boj se kuža](#) na YouTube kanalu Šole Razumeti psa.

Odlična pomoč pri spoprijemanju s strahovi 'nevihtnega obdobja' so [Bachove cvetne esence](#) in TTouch telesna poveza.

Nasvet 12 Pasji prepiri

Ja včasih imajo psi razgrete glave in hudo kri, ki pripelje do kakšnih pasjih prepirov. Navodilo številka ena je to, da ne posegaj z rokami med psa, ki se bojujeta, saj je precej možnosti, da jo skupiš tudi sam.

Pes med hlastanjem po 'nasprotniku' izgubi občutek za karkoli drugega, tudi za skrbnika. Pasji prepir ločuješ samo, če si tega vešč. Pri tem je bolje uporabiti kakšen predmet, zvok, nekateri psa primejo pri korenu repa in ga sunkovito pridvignejo (dva skrbnika vsak svojega pa). Dejstva kažejo, da so 'spopadi med samci' namenjeni predvsem merjenju testosterona (moške moči), da vključujejo precej renčanja, premetavanja, da pa ni ravno življenjsko nevarnih okoliščin (pišem o psih, ki so socializirani, privajeni pasje vrste). Pri psičkah zna biti zadeva precej bolj resna, saj se v spor navadno vključi nagon po kreaciji (po 'imeti možnost pasje mladine'). *Pri psičkah moraš torej bolj paziti, da do točke 'spopada' niti ne pride.*

Po tistem, ko se pasji klopčič razplete moraš psa natančno pregledati. Namreč ugrizne rane niso redkost. In le-te imajo specifičnost: ugrizna rana zoba podočnika se namreč po ugrizu na površini 'zapre', znotraj pa ostaja tunelček v katerem se množijo bakterije, kar pripelje do vnetij (zastrupitve), kar seveda kuža čez čas tudi pokaže tako, da se slabo počuti (temperatura, neješčost, bolečina, ogromno počitka in iz 'zaprte' rane začne smrdeti) ... zato psa po napadu pelji na natančen pregled k veterinarju.

Pri psih s kratko dlako se rane (tudi praske) močnejše in hitreje poznajo, se pa tudi prej opazijo ugrizne rane, ki so se 'zaprle'. Pri dolgodlakih psih pa je zadevo težje opaziti, zato je potrebno psa resnično natančno spremljati.

Posledica pasjih sporov se kaže tudi na vedenjski sliki psa, vendar je to 'zgodba' za druge vrste pisanje.

Zaključek

Pri celotni zadevi pasjih nezgod je izjemnega pomena, da *ohraniš hladno glavo in se ne prepustiš čustvu panike, strahu, saj te pes čuti*. Strah, ki ga občutiš se prenese na psa in mu situacijo samo oteži.

Prav tako svetujem, da psa naučiš *prenašati nagobčnik*. Namreč, marsikateri pes je v bolečini pripravljen tudi ugrizniti. S tem, da je vaje prenašati nagobčnik pomagaš psu, saj ga boš lažje oskrbel sam ali/in veterinar. Psu, ki nagobčnika ni vaje povzročal dodatni stres, kadar mu nagobčnik siliš na gobček, ko je že ves v bolečinah. Stori to prej. Naj bo nagobčnik za psa nekaj pozitivnega in del premične lekarne.

Običajna telesna temperatura psa: med 38,5 in 39,5.

Razumeti psa
InterAktivna Spletna Izobrazba Psa

Spoštovani pasji skrbnik,

upam, da sem vsaj malce pokazala smer poletne sprostitev kljub zunanjim vplivom, ki včasih kažejo neprijeten obraz.

Nasveti izhajajo iz lastnih izkušenj in doživetij, strokovnih predavanj in prispevkov. Nikakor ne nadomeščajo mnenja veterinarja. Obišči ga, kadar nisi gotov, da je s tvojim prijateljem vse v najlepšem redu.

Želim prijetne in sproščene dopustniške dni.

Alenka